

انحصار اعطای مجوز صوت و تصویر به صدا و سیما با قانون اساسی مغایرت دارد

نیازمند نظارت؛ در مقام ناظر!

سیدخمدن فراموشی، وکیل دادگستری

رئیس قوه قضاییه، طی بخش نامه‌ای به «درج قضایی سراسر کشور» دستور داد قانونی و مجاز بودن هر گونه فعالیت در زمینه «صوت و تصویر فراگیر» را از صداوسیما استعلام کنند. بنا بر این بخشنامه، هر فعالیتی از این دست که مجوز صداوسیما را نداشته باشد غیر قانونی است. ابراهیم رئیسی در این بخشنامه به دواصل ۴۴ و ۱۷۵ قانون اساسی و نیز نظریه مشورتی شورای نگهبان و دستور رهبری استناد کرده است.

مطابق اصل ۴۴ قانون اساسی، صداوسیما از جمله بخش‌های دولتی اقتصاد ایران است و برابر اصل ۱۷۵ «در صداوسیما آزادی بیان و نشر افکار با رعایت موازین اسلامی و مصالح کشور» باید تأمین شود و «صوب و عزل رئیس سازمان با مقام رهبری است». دو نظریه تفسیری شورای نگهبان هم در این باره وجود دارد که براساس آن، به دولتی بودن رادیو و تلویزیون تأکید می‌شود و این مسئله را از اختیارات مقام معظم رهبری می‌داند همچنین

بر اساس این دو نظریه، فعالیت رادیو و تلویزیون خصوصی خلاف دواصل قانون اساسی تشخیص داده شده است. همچنین رهبری در سال ۱۳۹۴ دستوری را به رئیس جمهور ابلاغ کردند مبنی بر اینکه «مسئولیت دادن مجوز و تنظیم مقررات صوت و تصویر در فضای مجازی و نظارت بر آن منحصر بر عهده صداوسیما است»

به نظر می‌رسد رئیس دستگاه قضا مطابق رویه معمول خویش باز هم در مقام قانونگذار و دخالت در امر تقنین با تفسیری موسع از قانون اساسی، چنین بخشنامه‌ای را صادر کرده که مسلماً برخلاف قانون اساسی کشور است. توضیح آنکه مطابق قانون اساسی صرفاً بخش تلویزیونی و رادیویی (برادکست) به صورت انحصاری در اختیار سازمان صداوسیما است، و قانون اساسی در مورد فعالیت در فضای مجازی (برابند) ساکت است و نمی‌توان با تفسیری موسع و برخلاف روح قانون اساسی؛ هر گونه بخش صوتی و تصویری در فضای مجازی را نیز تحت مدیریت و نظارت و مقررات این سازمان قرار داد. اگر منظور از عبارت صوت و تصویر فراگیر اشاره شده در بخشنامه موصوف،

گرچه در اصل ۴۴ به دولتی بودن صدا و سیما تأکید شده و در اصل ۱۷۵ هم جزئیات بیشتری در مورد فعالیت‌های این سازمان آمده است؛ موضوع آنچه که اکنون در بخشنامه آمده، متفاوت با چیزی است که در قانون اساسی وجود دارد. قانونگذار اساسی در اصل ۹ حقوق و آزادی‌های مشروع افراد، در اصل ۲۳ اصل آزادی عقیده، در اصل ۲۴ اصل آزادی بیان و اصل ۲۵ منع سانسور را مورد شناسایی و تأکید قرار داده است. انحصار اعطای مجوز توسط صدا و سیما با آزادی بیان و عقیده و ارتباطات که در قانون اساسی بر آن تأکید شده است، مغایرت دارد؛ زیرا در قانون اساسی حق آزادی عقیده و بیان پذیرفته شده است، به طوری که هر شخصی می‌تواند عقاید خود را نشر دهد مگر اینکه مخل حقوق عمومی یا ممانع با مبانی اسلامی باشد. در واقع در این خصوص مطابق قانون اساسی آزادی بیان شرط پیشینی ندارد و هیچ کس برای ابراز عقاید و نظرات خویش الزامی به اخذ مجوز از مرجع دولتی ندارد.

ناظر به تلویزیون باشد؛ به دلیل الزامات قانونی خدش‌های به آن وارد نیست؛ اما به نظر می‌رسد با قید فضای مجازی قطعاً مراد فقط برنامه‌های تلویزیونی نیست. البته هنوز روشن نیست آیا منظور از فعالیت صوتی و تصویری فراگیر، هر گونه تولید محتوای صوتی و تصویری؛ حتی در سطح بسیار محدود و مثلاً در یک صفحه اینستاگرام شخصی است یا نهادهای شرکت‌های حقوقی بزرگ را هم در بر می‌گیرد. برداشت صدا و سیما از لفظ صوت و تصویر فراگیر آن است که محتوای کار بر محور (UGC)،

برداشت «حکم حکومتی» صحیح نیست

همچنان که اشاره شد در بخش نامه به دستور رهبری استناد شده و در واقع اینطور افاده می‌شود که آن دستور را به منزله حکم حکومتی لحاظ داشته‌اند؛ حال آنکه این برداشت صحیح نیست، زیرا مطابق بند ۸ اصل ۱۱۰ قانون اساسی که مبنای اختیار رهبری برای صدور حکم حکومتی است، حکم حکومتی مقید به قیودی است و هر حکم و یا دستور رهبری حکم حکومتی نیست؛ بر اساس بند هشتم اصل ۱۱۰، «حل معضلات نظام که از طرق عادی قابل حل نیست، از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام» صورت می‌گیرد که در این زمینه نیز باید خاطر نشان کرد؛

اولاً؛ معضلی پیش بیاید که کلیت نظام را تهدید کند. ثانیاً؛ از طریق عادی قابل حل نباشد (طریق عادی طریق قانونی است) و قید سوم اینکه مقام رهبری از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام که مطابق اصل ۱۱۲ قانون اساسی بازوی مشورتی رهبری است اقدام به صدور حکم حکومتی می‌کند. با توجه به سه شرط و قید مذکور به نظر می‌رسد که نتوان دستور مذکور را حکم حکومتی تلقی کرد، چرا که قیود حکم حکومتی در اینجا مفقود است.

اصل تفکیک قوا

نادیده گرفته شده است

در این بخش نامه اصل تفکیک قوا نیز زیر سوال رفته است و اعطای انحصار در خصوص فعالیت در فضای مجازی؛ صلاحیت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت فرهنگ و

در بخش نامه صادر از سوی قوه قضائیه، اصل تفکیک قوا زیر سوال رفته است و در خصوص فعالیت در فضای مجازی؛ صلاحیت نظارت وزارت ارتباطات و وزارت ارشاد را که در این موارد دارای اختیارات قانونی هستند نادیده گرفته و به نوعی تداخل در امور را دامن می‌زند.

ارشاد اسلامی را که در این موارد دارای اختیارات قانونی هستند نادیده گرفته می‌توان گفت به نوعی تداخل در امور را دامن می‌زند. بر اساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون مربوط به آن، اقتصاد ایران باید شفاف، رقابتی و غیر انحصاری باشد و در منشور حقوق شهروندی هم بر آن تأکید شده است و این امر، در همه زمینه‌ها از جمله فضای مجازی مصداق دارد. به نظر می‌رسد با توجه به اینکه بسیاری از افراد در فضای مجازی از طریق تولید محتوای ویدیویی و... فعالیت دارند و در حال امرار معاش و ارتزاق هستند، صدور چنین بخشنامه‌هایی در این وضعیت بد اقتصادی فقط موانع را برای افراد بیشتر می‌کند و برخلاف قانون اساسی به جای ایجاد رقابت بر انحصار می‌افزاید.

نباید قانون اساسی را

مصادره به مطلوب کرد

نباید قانون اساسی را مصادره به مطلوب کرد و برای تفسیر آن باید تمام اصول را مدنظر قرار داد؛ نه آنکه به استناد یک یا چند اصل بدون لحاظ سایر اصول با تفسیری موسع حقوق و آزادی‌های مشروع افراد را سلب کرد. اصول کار و ویژه قانون اساسی همین تضمین حقوق و آزادی‌های افراد در برابر قدرت حاکمیت است و نباید با هر بهانه‌ای دامنه این آزادی‌ها را با دلایل گوناگون مضیق و محدود کرد. در نهایت باید تأکید کنیم که تصویب چنین بخشنامه‌های غیر قابل شکایت و خدش‌های از ناحیه ریاست قوه قضاییه دخالت در امر تقنین و نادیده گرفتن اصل تفکیک قوا و حقوق ملت است.

در مجموع ۱۵ هزار میلیارد تومان اتلاف منابع در مدارس کشور است. قطعاً با ۱۵ هزار میلیارد تومان در طول یک سال می‌شود کارهای بزرگی برای پیشرفت کمی و کیفی آموزش در کشور انجام داد، اما وقتی ترجیح این است که مدارس تعطیل شوند و این همه خسارت به بار بیاید و صدا البته تقویم آموزشی کشور نیز همین تقویم خشک و بی‌انعطاف فعلی باقی بماند چاره‌ای جز نوشتن از خسارت‌ها و مشاهده حیف و میل‌ها باقی نمی‌ماند.

زمان آموزش دانش آموزان در حالی از بین می‌رود که تعطیلی مدارس یا ادارات باعث جلوگیری از تشدید آلودگی هوا می‌شود اما چاره اصلی کاهش آلودگی خودروهاست. بر اساس آخرین مطالعات انجام شده در شهر تهران مهم‌ترین منبع تولید آلودگی در شهری مانند تهران، خودروها هستند. درست است که هر چقدر ما تردد خودروها و پیمایش آن‌ها را در سطح شهر کاهش دهیم، تولید آلودگی از مهم‌ترین منبع آلاینده شهر را کم می‌کنیم و این کار در شرایط پایداری جوی از تشدید آلودگی هوای شهر جلوگیری می‌کند، اما تأثیری مقطعی دارد و دوباره با باز شدن مدارس باز آتش همان است و کاسه هم همان.

پیامدهای مالی تعطیلی مدارس

در کنار تبعات کاهش ساعات درسی یک تحقیق در رابطه با هزینه‌هایی دولت برای هر دانش آموز هم صورت گرفته است. بر اساس این تحقیق دولت به طور متوسط ۲/۵ میلیون تومان برای هر دانش آموز ابتدایی ۳/۵ میلیون تومان برای هر دانش آموز متوسطه اول، پنج میلیون تومان برای هر دانش آموز دوره متوسط نظری و پنج میلیون و ۶۰۰ هزار تومان برای هر دانش آموز شاخه فنی و حرفه‌ای و کار دانش هزینه می‌کند که به زبان ساده‌تر به ازای هر نفر ساعت دانش آموز ابتدایی ۲۹۰۰ تومان، هر دانش آموز متوسطه اول ۳۴۰۰ تومان، هر دانش آموز متوسطه دوم ۴۲۰۰ تومان و هر دانش آموز فنی و حرفه‌ای و کار دانش ۴۱۰۰ تومان هزینه می‌کند.

بنابراین وقتی حجم زیادی از تعطیلات در طول سال تحصیلی پیش می‌آید معنی‌اش به زبان ریاضی اتلاف ۷۹۴۰ میلیارد تومان در دوره ابتدایی، ۳۴۰۰ میلیارد تومان در دوره متوسطه اول ۳۱۵۴ میلیارد تومان در دوره متوسطه دوم و

از گوشه و کنار

ثبت طلاق سهمیه بندی شد

اعمال محدودیت ثبت طلاق از دیروز (شنبه) ۵ در دفاتر طلاق سراسر کشور اجرا شد. علی مظفری، رئیس کانون سردفتران ازدواج و طلاق، از اعمال محدودیت ثبت طلاق از دیروز (شنبه) در دفاتر طلاق سراسر کشور خبر داد. بر این اساس هر دفتر خانه طلاق در هر استان در سال مجاز به ثبت تعداد طلاق تعیین شده است.

ممنوعیت آموزش دانش آموزان متوسطه دوم در خانه

مدیر کل دفتر دوره دوم متوسطه وزارت آموزش و پرورش از ممنوعیت آموزش به دانش آموزان مقطع متوسطه دوم در خانه خبر داد. به گزارش ایلنا، عباس سلطانیان درباره آموزش به دانش آموزان در خارج از مدرسه گفت: این اقدام در متوسطه دوم ممنوع است و در این مقطع چنین چیزی نداریم. در آیین نامه به صراحت اعلام شده است که دانش آموزان در سن لازم‌التعلیم یعنی از سن ۱۵ تا ۱۷ سالگی باید در مدرسه درس بخوانند و اگر شرایطی سن را از دست دادند، می‌توانند در مدارس بزرگسالان یا آموزش از راه دور به صورت حضوری یا غیر حضوری شرکت کنند. او بیان کرد: دروس دبیرستان حدود ۱۵،۰۱۴ عنوان درس تخصصی دارد که هیچ خانواده‌ای نمی‌تواند این دروس را به فرزندانش آموزش دهد. علاوه بر این بحث کنکور سراسری نکته قابل بحث در متوسطه دوم است. همچنین معدل دانش آموزان در دوره متوسطه دوم است که در کنکور سراسری به عنوان سوابق تحصیلی ملاک قرار می‌گیرد. همه این عوامل موجب شده در دوره دوم متوسطه دانش آموزی را نداشته باشیم که در خانه یا هر جای دیگری غیر از مدرسه آموزش ببیند و بعد به برای امتحان و اخذ مدرک پایه به مدرسه بیاید.

آفلاتوکسین شیرهای ستی کنترل نمی‌شود

مدیر کل نظارت بر فرآورده‌های غذایی سازمان غذا و دارو گفت: شیرها و فرآورده‌های لبنی سستی و فله‌ای مورد تأیید سازمان غذا و دارو نیست زیرا هیچ نظارتی بر آن‌ها وجود ندارد و ممکن است میزان آلودگی میکروبی یا آفلاتوکسین این محصولات بیش از حد مجاز باشد. به گزارش ایرنا، محمدحسین عزیزی افزود: بیشتر شیر خامی که به کارخانه‌های لبنیات وارد می‌شوند از دامداری‌های صنعتی می‌آید. حدود ۶۰۰ دامداری صنعتی در کشور داریم که شیر مورد نیاز صنعت لبنی کشور را تأمین می‌کنند. علوفه‌ای که در این دامداری‌ها استفاده می‌شود تحت نظارت‌های سخت گیرانه وارد کشور می‌شوند و میزان قارچ آفلاتوکسین در این علوفه‌ها در حد مجاز است بنابراین وقتی تغذیه گاوها در دامداری‌های صنعتی سالم باشد، شیر آن‌ها نیز از این نظر سالم است. عزیزی بیان کرد: توصیه سازمان غذا و دارو به مردم این است که از شیر و لبنیات سستی و فله‌ای استفاده نکنند چون نظارت و کنترلی روی این محصولات نیست و اصلاً نظارت بر این محصولات و مراکز که بسیار کوچک و پراکنده هستند امکان پذیر نیست.

هیچ نگرانی در خصوص ابتلا به وروس کرونا وجود ندارد

قائم مقام وزارت بهداشت و درمان از غایب‌الگری‌های لازم مسافران در فرودگاه‌های کشور خبر داد و گفت: در داخل کشور هیچ نگرانی در خصوص ابتلا به وروس کرونا وجود ندارد. به گزارش میزان، ایرج حریرچی با اشاره به تلاش‌های وزارت بهداشت در جهت پیشگیری از بروز وروس کرونا در کشور، تصریح کرد: تنها مرز ورودی فرودگاه بین‌المللی امام خمینی بوده که همه مسافران که از مبدأ چین به کشور وارد می‌شوند تحت غربالگری‌های کامل و جامع قرار می‌گیرند و مسافران از حیث درجه حرارت بدن و داشتن تب‌ها مورد بررسی قرار گرفته و در این راستا غربالگری اولیه صورت می‌گیرد. او بیان اینکه برای بقیه فرودگاه‌ها نیز اگر مسافری با پرواز دیگری وارد ایران شود سیستم مراقب‌های در داخل هر استان مستقر است، گفت: برای پیشگیری از بروز این بیماری همه ابزارهای لازم در داخل فرودگاه فراهم شده و آزمایشگاه‌هایی برای شناسایی احتمال ابتلا به این نوع وروس آماده‌باش بوده و شناسایی دقیق مبتلایان احتمالی نیز صورت می‌گیرد و از این‌رو جای نگرانی نیست.

روشان جولانی

یک هفته هوا آلوده است و چند روز برف می‌آید. روزهای میان تعطیلات رسمی هم چند سالی می‌شود که به «بین‌التعطیلی» معروف شده است. تمام این روزها را که کنار هم بچینیم می‌بینیم چند هفته از تقویم را بیکار و تعطیل بوده‌ایم. دانش آموزان اما امسال خوب از این تعطیلی‌ها لذت بردند. آلودگی هوا و برفی که در بسیاری از مناطق تهران به زمین ننشسته، آب شد مدارس را تعطیل کرد. حالا گفته می‌شود در تقویم آموزشی مدارس ۲۵۰ ساعت کاهش زمان آموزشی داریم.

چند روز پیش برای پیگیری موضوعی به یکی از دبستان‌های دخترانه منطقه چهار تهران رفته بودم. جمعی از مادران به مدرسه آمده بودند تا راجع به تدریس سریع معلم کلاس پنجم اعتراض کنند. در میان گفت‌وگو مادران متوجه شدم آن‌ها هم از این همه روزهای تعطیل دل‌خوشی ندارند. یکی از مادران می‌گفت: «بچه‌ها هیچ چیز از کتاب ریاضی را یاد نگرفته‌اند و معلم هم تقصیری ندارد، باید تا امتحان مباحث را درس بدهد و وقت ندارد برای هر مبحث یک هفته زمان بگذارد. برای همین بچه‌ها درس را درست فرامی‌گیرند.» بحث میان مادران بالا گرفت که حالا مشکل را چگونه باید حل کرد؟ یکی پیشنهاد داد پنجشنبه‌ها هم بچه‌ها به مدرسه بروند و درس‌هایی که عقب مانده‌اند را با آرامش بیشتری یاد

کاهش ۲۵۰ ساعتی آموزش به دلیل تعطیلی‌های اخیر؛

به شماره افتادن نفس مدرسه‌ها

بگیرند اما این پیشنهاد با مخالفت مدیر مدرسه مواجه شد و مادر دیگری گفت پس باید سال بعد هم بچه‌ها در همین پایه بمانند چون هیچ چیزی یاد نگرفته‌اند. این تنها بخش کوچکی از نگرانی والدین برای کم شدن ساعات درسی بچه‌ها بود. این اتفاق نه بار اول است که رخ می‌دهد و نه سال آخری است که به واسطه آلودگی و برف‌های سبک مدارس تعطیل می‌شوند اما پرسش اینجاست که چرا با هر اتفاقی ابتدا از ساعات درسی کودکان زده می‌شود؟ آیا با تعطیلی مدارس معضل آلودگی هوا کم می‌شود؟ آیا در تمام این سال‌ها با تعطیل شدن مدارس ما هوای پاک تنفس کردیم؟ درست است که نفس کشیدن در این هوا برای کودکان بیش از سایر اقشار جامعه مضر و خطرناک است اما وقت آن نرسیده که به جای تعطیل کردن‌های مکرر توجهی به زیرساخت‌ها کنیم؟

«زمان» عنصر مغفول مانده در آموزش

در همین رابطه، احمد عابدینی، معاون دبیر کل شورای عالی آموزش و پرورش با اشاره به موضوع تقویم آموزشی و در پاسخ به اینکه امسال دانش آموزان ۱۵۰ روز به مدرسه می‌روند و بیش از ۲۵۰ ساعت کاهش ساعات آموزش در سال داریم اظهار کرد: باید آموزش و پرورش را اساس و محور توسعه کشور بدانیم و اگر قرار است در کل کشور اتفاقی بیفتد باید باور عمومی ایجاد شود که این اتفاق جز از مسیر آموزش و پرورش محقق نمی‌شود. به گفته او آموزش و پرورش مؤلفه‌هایی دارد که معلم، فضا و تجهیزات، منابع مالی، محتوای برنامه درسی از آن جمله است و یک عنصر که مغفول واقع شده، «زمان» است.